

Verksamhetsberättelse

International Child Development Programme

Stiftelsen ICDP Sverige

Verksamhetsberättelse 2019

Bakgrund

Instiftare

Programmet Vägledande samspel/ICDP ingår i ett internationellt nätverk som arbetar för att förbättra levnadsvillkoren för människor världen över. Programmet är ett sätt att förverkliga humanistiska strävanden såsom konventioner om mänskliga rättigheter. Programmet har utvecklats av professor Henning Rye och professor Karsten Hundeide tidigare verksamma vid Oslo Universitet. ICDP är en internationell stiftelse, registrerad i Norge 1992, hemsida: www.icdp.info. ICDP-programmet baserar sig på modern forskning om samspel och kommunikation. Det är relations- och resursinriktat och används i dagliga samspelssituationer.

Vägledande Samspel/ICDP i Sverige- kort historik

Arbetet med ICDP-programmet i Sverige startade 1999 då professor Henning Rye utbildade den första gruppen vägledare, av dessa vägledare utbildade sig sedan 13 personer under 2000 till ICDP-handledare. Dessa personer arbetade inom barnhälsovård, förskola, skola och socialtjänst.

I oktober 2000 blev Stiftelsen ICDP Sweden registrerad hos Länsstyrelsen i Stockholm. Stiftelsens ändamål är att introducera ICDP i Sverige samt verka för spridning och vidareutveckling av programmet. Stiftelsen anordnar utbildningar och seminarier. Att arbeta med ICDP-programmet är ett sätt att förverkliga intentionerna i FNs Konvention om barnets rättigheter. Sedan årsskiftet 2006/07 ingår Stiftelsen ICDP Sweden i Nätverket för Barnkonventionen.

Styrelsen 2019

Annelie Waldau, leg psykolog, leg psykoterapeut, ordförande

Caroline Wendel, socionom, kassör

Åsa Lindström, specialpedagog, sekreterare

Grete Flakk socionom, seniorrådgivare vid Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Oslo, ledamot

Verksamhetsberättelse

Paul Bergman, leg psykolog, leg psykoterapeut , ledamot
Malin Ryen, psykolog, ledamot
Veronica Kindbom, familjepedagog, ledamot

Styrelsen för stiftelsen ICDP Sweden har haft åtta protokollförda sammanträden under verksamhetsåret 2019. Datum: 4/2, 18/2,4/3, 4/4,11/6 årsmöte, 7/11,samt 12/12. Styrelsen för ICDP AB har åtta protokollförda möten under verksamhetsåret 2019. Samma datum som ovan.

Nordiska styrelsemöten 2019

ICD Norden:s vision enligt **stadgarna** är att främja barn/ ungas och sårbara gruppers psykosociala hälsa och utveckling. ICDP önskar genom sensitivisering att styrka omsorgskompetensen hos föräldrar och professionella, som har ansvar för andras hälsa och utveckling. ICDP Norden vill arbeta för, att flest möjliga antal barn/unga ska växa upp i en miljö där omsorg och uppväxt kan ge dem ett gott liv i samklang med deras egen kultur och därmed förbereda dem bästa möjliga sätt för ett liv som förverkligar deras potential som aktörer i ett demokratiskt samhälle

Två möte för ICDP Norden hölls under 2019

Möte ett hölls i Helsingfors den 8/5 2019 i samband med Nordiskt nätverksmöte.Representanter från Norge, Sverige och Finland deltog. Danmark hade lämnat förhinder. Deltagarna redogjorde för utvecklingen i respektive land och diskuterade gemensamma frågor som kvalitet, utbildningsupplägg och framtida inriktning. Beslut togs om att temat för rådgivande församlingens möte på nordiska nätverksmötet är Ungas delaktighet och ICDP.

Möte två hölls den 14/10 i Stockholm Av de nordiska länderna deltog representanter från Sverige, Norge, Finland samt Danmark. Under mötet avhandlades frågor gällande kvalitetssäkring knutet till utbildning, certifiering samt upprätthållande av vägledarkompetens. Övriga punkter gällde policy rörande dela material mellan oss i Norden, gemensamma utvecklingsprojekt och samlade översikter av forskning och teori.

Utbildningar, vägledningar och verksamhetsutveckling

Utbildningar och Vägledningsgrupper i Programmet Vägledande Samspel/ICDP har ägt rum i olika delar av landet.

Verksamhetsberättelse

Vägledningsgrupper

Vägledningsgrupper för föräldrar och yrkesverksamma hålls på många platser i Sverige. Det är framförallt på föräldra- och barnhälsocentraler, familjecentraler och på förskolor och skolor men även inom socialtjänstens föräldrastödjande verksamheter. Antalet vägledningsgrupper och deltagare i dessa grupper finns ej redovisade. Men med utgångspunkt från programmets bredd och omfattning är det ett stort antal personer som tagit del av vägledning såväl i grupp som individuellt.

Basnivå Nivå ett

Stiftelsen ICDP Sweden saknar register på personer utbildade på nivå ett. Under år 2019 har det enligt årsrapporten från utbildarna utbildats 608 personer på basnivå. Då det enbart inkommit svar från 25 utbildare är mörkertalet stort. Gissningsvis är totala antalet den dubbla. Stiftelsen bedömer att det finns ca 100 aktiva utbildare i landet för närvarande. En trolig siffra utbildade på basnivå är mellan 18 000-19 000 personer sedan programmet startade i Sverige 2000.

Diplomerad Vägledare Nivå två

Under året har 210 personer utbildats på nivå 2 enligt rapportering. Troligen är det verkliga antalet betydligt större.

I Stiftelsens register finns 2300 personer registrerade som diplomerade vägledare. Stämmer detta?

Certifierad utbildare Nivå tre

Över 275 personer är certifierade utbildare varav 100 är aktiva och har avtal med stiftelsen ICDP Sverige angående användande och utformning av programmet. Under 2019 pågår en Nivå 3 utbildning som startade i oktober 2018 med 25 deltagare. Utbildningen avslutas våren 2020. Fem deltagare genomför parallellt två specialistkurser för psykologer. Programmet är sedan 2017 godkänt som specialistkurs inom Hälsopsykologi och Pedagogik i de av Psykologförbundet ackrediterade Specialistutbildningar för psykologer. Stiftelsen har två godkända specialistkurser, varav den sistnämnda är en fördjupningskurs.

Insatser med programmet som bas

Arbete med programmet Vägledande Samspel/ICDP pågår inom olika verksamhetsformer: barnhälsovård, förskola, skola, socialtjänst och sjukvård samt äldreomsorg.

Verksamhetsberättelse

Många olika yrkeskategorier har gått utbildningar under året: rektorer inom förskola/skola, förskollärare, barnskötare, specialpedagoger, kuratorer, psykologer, läkare, sjuksköterskor, fritidspedagoger, yrkesvägledare, studievägledare, skolsköterskor, socialsekreterare, familjebehandlare, behandlingsassistenter, socialsekreterare, barnmorskor, äldreomsorgspersonal, ungdomsvägledare m.m.

Förutom utbildningarna har olika aktiviteter ägt rum i landet under 2019:

Inspirationsföreläsningar/seminarier

Informationsmöten för politiker, beslutsfattare och ledningsgrupper

Introduktions föreläsningar för olika yrkesgrupper

Föreläsningar på universitet, högskolor, specialistutbildningar och konferenser

Nätverksmöten för vägledare

Vägledning av arbetslag inom skolan

Föräldravägledning

Vägledning av pedagoger i förskolan

Coaching och handledning av arbetslag och enskilda i förhållningssättet

Nedan följer ett axplock av citat från de utbildare som rapporterat in aktiviteter:

”Vägledningsgrupp för föräldrar till barn med skolproblematisering närvaro

Jag har använt det ofta i mina handledningsmöten på förskolorna. Jag arbetar i Centrala Barn och elevhälsan så jag möter personal från 18 förskolor och hela särskolan.

Anne Lillvist (fil doc) och jag har sammanställt ett 3 årsprojekt kring implementeringen i Surahammars kommun av ICDP programmet som kommer att publiceras som ett vetenskaplig artikel nu i vår.

Ht 2019 Nätverksträffar i Kristianstad med alla som gått någon nivå i ICDP.

Skrivit om ICDP i boken Samspelets psykologi i förskolan

Jag har hållit i nätverksträffar för diplomerade vägledare i mitt egna förskoleområde, ca 20 personer

En nätverksträff varje termin

Samtalsstöd till föräldrar enskilt och i par utifrån ICDP

Alla rektorer i förskolan genomgår just nu nivå 2, och har vägledningsgrupper. Vi tror att den här insatsen stärker kompetensen och befäster förhållningssättet”

Verksamhetsberättelse

Centrala utbildningar

Två centrala utbildningar på nivå ett har hållits i Stockholm, Ersta konferens under höst- och vårterminen med ca 18 deltagare totalt. En vägledarutbildning, nivå två har genomförts med 19 deltagare.

Uppdragsutbildningar

Ett antal uppdragsutbildningar är genomförda under året med utbildare från ICDP. Utbildningarna har skett i Region Västernorrland, Göteborg och Lekeberg.

Nationella nätverksmöten 2019

Barnkonventionen och ICDP

Den 2/4 hölls vårens nätverksmöte i form av ett seminarium om Barnkonventionen som snart blir svenska lag. Mötet hölls på Ersta konferens, Stockholm med ett 40 tal deltagare. Föreläsare var Susann Swärd som är verksamhetschef för Rättighetsfokus samt människorätts- och barnrättsstrateg inom Region Kronoberg. Hon höll en initierad och engagerad föreläsning som gav gedigen kunskap om tillämpningen av barnkonventionen som lag.

Nätverksmöte med utbildare

Den 8/11 bjöd stiftelsen in landets ICDP utbildare till en dag om framtiden för programmet samt hur samarbetet och kommunikationen mellan stiftelsen och utbildarna kan utvecklas. Till träffen kom ett 20-tal utbildare. Mötet ledde till en rad konkreta planer om hur samarbetet kan förbättras.

Utveckling och förbättring

Programmet Vägledande samspel ICDP har varit i stadig växt sedan 2000 och stiftelsens intention är att fortsätta denna utveckling. Det innebär bland annat en ständig förbättring av material, som hemsidan med community, häften och litteratur.

Stiftelsen har inlett ett samarbete med mediebyrå Mediahavet samt fotograf Gunilla Lindström, som bland annat innebär att ICDP har fått sin logga uppfräschad, text och typsnitt har formats (Myriad Pro), Powerpoint materialet har kompletterats med nya bilder och text. Hemsidan har fått en uppdatering och medlemssidan Community har förbättrats.

Verksamhetsberättelse

Kommunikationen inom nätverket för ICDP

En *Face-book* grupp för ICDP medlemmar öppnats som många har anslutit sig till.

Nyhetsbrev skickas ut minst ett per termin.

En annan viktig del i utvecklingsarbetet är att hålla kommunikationen med nätverket för ICDP levande. I denna ambition ser stiftelsen utbildare i programmet som en viktig sammanhållande faktor. Men utgångspunkt från höstens träff med utbildarna har följande planer tagits fram.

Regelbundna träffar för utbildarna på årlig basis för att

- öka gemenskapen
- höja kunskaps- och kompetensnivån
- delge förändringar i programmet
- kvalitetssäkra utbildningar på bas- och vägledar, utbildarnivå samt vägledningssupplägg för olika målgrupper
- Stärka och sprida programmet ytterligare

Stiftelsen har dessutom tagit beslut om

- Nya reviderade avtal (de gamla samarbetsavtalen mellan ICDP och utbildaren)
- Ambassadörskap ICDP som innebär att man företräder ICDP i olika sammanhang samt kan teckna konsultavtal med stiftelsen för att hålla utbildningar.
- Påbörja planer för att registrera deltagare i Basutbildning (Nivå 1)

Projekt Ung Integration och ICDP

2018 beslutade styrelsen att söka medel hos Allmänna Arvsfonden i syfte att starta ett *Integrationsprojekt* med programmet Vägledande samspel som bas. Ansökan lämnades in till Allmänna Arvsfonden 20 juni 2019. Ansökningsprocessen har dragit ut på tiden och Allmänna Arvsfonden har begärt in kompletteringar till ansökan vilket inneburit merarbete för stiftelsen. Det är idag oklart om det kommer att starta ett projekt eller ej.

Verksamhetsberättelse

Forskning och utvärdering

Det pågår utveckling av ett instrument för att skatta lyhördhet hos omsorgsgivaren. Arbetet påbörjades under 2018 och kommer att fortgå under 2019-20. Instrumentet kallas *SOL Skattning av Omsorgsgivarens Lyhördhet*. Projektet är knutet till Linköpings universitet och leds av Paul Bergman.

I Haninge kommun pågår 2019 ett forskningsprojekt som ska titta på sambandet mellan *kvalitet på pedagogens vägledning* och *ett förändrat beteende hos barnet*. För arbetet ansvarar psykolog Malin Ryen.

En publicerad artikel har anmälts in till stiftelsen under 2019. Psykolog Lilian Berggren har skrivit en artikel med titeln *A first Examination of the Role of the International Child Development Programme in School Achievement*. Publicerad i *Scandinavian Journal of Educational Research*. Se vidare på www.icdp.se under forskning och teori.

Verksamhetsberättelsen godkändes på årsmötet den 4/6 2020

Ordförande Stiftelsen ICDP Sverige

Annelie Waldau Bergman

